GAZETA KRAKOWSKA

Nro 31.

z KRAKOWA DNIA 18 KWIETNIA 1824 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 9 Kwietnia.

Dnia 5 b. m. rano zszedł z tego świata JW. Wincenty Grzymała, Senator Kasztelan Królestwa Polskiego, Sentencyonaryusz Naywyższego Sądu.

D. 7 b. m. o godzinie wpół do 11tey zrana odprawiło się żałobne uroczyste nabożeństwo w Kościele PP. Sakramentek na Nowem Mieście, za duszę ś. p. Ludwiki Adelaidy Burbon, Xiężniczki de Conde, zmarłey w Paryżu w Marcu r. b. — Zgromadzenie PP. Sakramentek Warszawskich miało zaszczyt posiadać tę dostoyną Xiężniczkę szczepu Burbonów w gronie swoiem przez lat blisko cztery. Odbyła nawet w tym Klasztorze próbę ustawami przepisaną, i uczyniła w nim śluby zakonne. Ludwika Adelaida Burbon, Xiężniczka de Condé, przybyła do Warszawy dnia 18 Czerwca 1801 r. w towarzystwie Zakonnicy Benedyktynki, Panny de Rosiaire. Oświadczywszy powtórnie swóy zamiar poświęcenia się Bogu (gdyż pierwey już w Turynie od Nayiaśnieyszego Króla Jmci Francuzkiego miała na to pozwolenie), przyjęła habit zakonny dnia 20 Września 1801 r. z rąk JW. JX. Jozefa Miaskowskiego, Biskupa Warszawskiego, w obecności Nayiaśnieyszego Króla Jmci Ludwika XVIII., tudzież Xiażęcia i Xiężney d'Angouleme, będących pod ówczas w Warszawie. W rok potem dnia 21 Września 1802 r. uczyniła professyią Zakonną na regułę PP. Benedyktynek, od uwielbienia Nayświętszego Sakramentu, Sakramentkami zwanych, przed JW. JX. Janem Albertrandem, Biskupem Zenopolitańskim, którey uroczystości obecnemi również byli Nayiaśnieyszy Król Jmći Ludwik XVIII i oboie Xięztwo d'Angouleme z całym dworem. Xiężniczka przyięła imie Zakonne Maryi Jozefy, pod którem w Klasztorze zostaiąc, sprawowała obowiązki Mistrzyni Panien świeckich, oddawanych PP. Sakramentkom na wychowanie.

Krótki rys życia Xiężniczki z tego czasu, zachowany w papierach Zgromadzenia, iest zbiorem cnót wszelkich. Pokorna, przyiemna i miłosierna, nie dała się nikomu wyprzedzić w obowiązkach; gorliwa nadewszystko o dopełnienie świętych powinności Zakonu, i unikaiąca wszystkiego, coby przypominać mogło wysokość jey urodzenia. Przy końcu ro-

ku 1802 odwiedziła Ją w Klasztorze Królowa Jmć Francuzka, Małżonka Nayiaśnieyszego Ludwika XVIII., przybyła nieco później z Rzymu do Warszawy.

Gdy tak Xiężniczka poświęcała się Bogu, tymczasem Naywyższy gotował dla Jey Rodziny inne przeznaczenia. Otrzymawszy pozwolenie od Oyca S., Piusa VII., opuszczenia Klasztoru Warszawskiego, udała się w Marcu r. 1805 za Familiią Królewską do Anglii, zkąd miała nareszcie to szczęście powrócić na łono oyczyzny. Do kresu życia zachowuiąc pamięć pobytu swoiego w Warszawie, kilka razy zaszczyciła Przełożoną naypochlebnieyszemi wyrazami przywiązania i wdzięczności, dokładaiąc w każdym liście, iż poprzysiężoney w ich Zgromadzeniu reguły ściśle dochowuie.

Obchod żałobny odbył się ze wszelką czcią Jey wysokim cnotom należną. Celebrował Mszą Solenną JW. JX. Woyciech Skarszewski, Biskup Lubelski, Administrator Jeneralny Archidyecezyi Warszawskiey, Senator Królestwa Polskiego. Konserwatorium Muzyczne Warszawskie, pod dyrekcyią JP. Elznera, odegrało z wielką dokładnością Requiem Kapelmaystra Józefa Kozłowskiego. JW. JX. Adam Prażmowski, Biskup Płocki, Senator Królestwa Polskiego, w przemowie do Zgromadzenia po Francuzku mianey, wystawił obraz przymiotow i doskonałości życia Zakonnego tey dostoyney Xiężniczki. Kościół PP. Sakramentek Warszawskich na ełniony był ludem pobożnym. W Chorze wystawiony został, iako dla Panny Zakonney, wspaniały katafalk rzęsistem światłem oświecony i ozdobiony Mitrą Xiążęcą. Liczne grono Dam z pierwszych familiy, Minister Prezydującv w Kommissyi Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego. Członki teyże Kommissyi, Urzędnicy rozmaitych Wydziałów, i wiele innych znakomitszych osob znaydowało się na tym obchodzie. Zaproszony przez Zgromadzenie Rezydent Francuzki. Hrabia Gabryel de Corbière, z znayduiącemi się w stolicy Francuzami, nie mogł być obecnym na tem nabożeństwie, z przyczyny choroby; lecz pisanym listem do Przełożoney w nayuprzeymieyszych wyrazach oświadczył tak imieniem swego Rządu, iak i swoiem wdzięczność za tak czułą pamiątkę zmarłey Xiężniczce poświęconą.

Z Petersburga d. 7 Marca d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Jego Cesarska Mość naywyżey rozkazać raczył, z okoliczności śmierci Jey Królewskiey Wysokości, Xiężny Wirtembergskiey, Antoanetty, przywdzinć u Dworu żałobę, na sześć tygodni, podług zwyczaynego rozdzielenia, zaczynaiąc od d. 4 b. m.

W naywyższym Ukazie Jego Cesarskiey Mości do Kapituły Orderow Rossyiskich wyrażono:

Dnia 16 Lutego. Na zaświadczenie Jego Cesarskiey Wysokości, Cesarzewica i Wielkiego Xiążęcia Konstantego Pawłowicza, o odznaczaiącey się gorliwości ku służbie, poniżey wyrażonych urzędników, służących w Gubernii Wileńskiey, Nayłaskawiey Mianuiemy Kawalerami: Prokuratora Guberniialnego, Radcę dworu Botwinkę, orderu S. Włodzimierza 3ciey klassy, i Rosieńskiego Strapczego Powiatowego, Radcę tytularnego Działowicza, orderu S. Anny 3ciey

klassy, Rozkazując Kapitule przesłać im dyplomata i znaki tych orderów.

— Dnia 10 Marca. —

W Sobotę, dnia 8, pogrzeb J. K. W. Xiężny Antoinetty Wirtembergskiey, odprawił się w Kościele Ewanielickim S. Anny z naywiększą okazałością i honorami, dostoyności Jey należnemi. Zwłoki Jey zostały złożone w sklepie koscielnym.

Gazeta Petersburgska ogłosiła Naywyższy Reskrypt Jego Cesarskiey Mości, w brzmieniu następuiącem:

Panowie Członkowie Wolnego Towarzystwa Ekonomicznego!

Przeyrzawszy przedstawione Mi przez waszego Prezesa Ustawy Wolnego Towarzystwa Ekonomicznego, nowemi dodatkami pomnożone, i na posiedzeniu Towarzystwa dnia 8 Grudnia 1823 roku przyięte i podpisane, znayduię odpowiadaiącemi głownemu celowi, zamierzonemu w Ustawach, przy założeniu tego Towarzystwa, w roku 1765, świętey pamięci Cesarzowey Katarzyny II poddanych; a zatem, pochwalaiąc przedsięwzięcie wasze przedłużać na tychże zasadach prace i zatrudnienia, iakiemi się Towarzystwo to dla dobra Państwa zawsze dotąd odznaczało, pragnę, ażeby usiłowanie starania wasze ku zachęceniu rolnictwa i budowania wieyskiego statecznego doznawały pomyślności. Zostaię ku wam zawsze życzliwy.

Na autentyku własną Jego Cesarskiey Mości ręką podpisano tak:

Petersburg d. 4
Lutego 1824 r. ALEXANDER.

Z Paryża d. 31 Marca.

Posiedzenie izby Deputowanych d. 29 rozpoczęło się o godzinie w pół do pierwszey. Prezes tymczasowy doniosł izbie, że izba Parów obrała sekretarzami swemi Barona Rochefoucauld, Margr. Latour-Maubourg i Xiążęta Cadore i Uzes. Potem przystąpiono do obrania 5 kandydatow na Prezesa, ktorych imiona kommissyia zaniosła J. Kr. Mci.

Sądzą, iż proiekt względem 7mioletniego trwania obioru Deputowanych wniesiony naprzód zostanie do izby Parów, gdy tymczasem izba Deputowanych zatrudni się proiektami do zniżenia prowizyi i wynagrodzeniem Emigrantow.

Dnia 29 rozchodziła się na giełdzie pogłoska, że Lauriston będzie Ministrem woiennym, Xiąże Doudaville Marszałkiem Dworu Krolewskiego, a Baron Damas, teraźnieyszy Minister woienny, wyydzie z służby.

D. 23 z Brest odpłynęły 3 woienne okręty do Martyniki. Kontraadmirał Jurien zluzuie Barona Meynard de la Farge w stanowisku zachodnich Indyiów.

Z Marsehi donoszą pod d. 25 Marca, że zaraz po nadeyściu wiadomości o wydaniu woyny przez Algier Hiszpanii, dwa woienne okręty popłynęły z pismami do naszego Konsula w A l g i e r z e. Francyia ofiarowała swoie pośrednictwo, dodaiąc, iż dopoki woyska nasze osadzaią Hiszpaniią, nie ścierpi żadnego napadu z strony Algieru na handel Hiszpański. Rzecz została tymczasowo zawieszoną, i fregata Hermione odwiozła kilkanaście zabranych przez Algierskie okręty niewolników Hiszpańskich do Kartageny.

Znany Angielski Bankier Baring, którego mienią bydź wspolnikiem układaiących się z rządem naszym o spłace-

nie wzmiankowaney w mowie Królewskiey pożyczki, przybył tu z licznym orszakiem i zaiechał do wielkiey gościnni Artezyi.

W Grudniu ieszcze, municypalność Tuluzka postanowiła na pamiątkę woyny Hiszpańskiey wystawić pomnik na placu Angouleme. Podług wyrachowania wyznaczoney do tego Kommissyi koszta wynoszą 100,000 Fr. Pomnik będzie prostym Trajana-słupcem, a na 4 bokach iego podnożka urządzone będą 4 fontanny.

Bogaty] właściciel z Nivernais odkazał połowę maiątku swego i rodzinny swóy zamek seminarium w Nevers i szpitalowi. Odkaz ten szacuią do 400,000 fr. Pozostały iedyny syn iego idzie teraz przeciw temu rozporządzeniu, i przywodzi za dowod w sądzie, że przełożony tego szpitala był podczas ostatniey choroby spowiednikiem Oyca iego. Przybrał za swoiego patrona nayuczeńszego prawnika w Paryżu. Ten na poparcie sprawy swego powierzyciela przywiódł słowa S. Augustyna o życiu Duchownych: "Kto chce wydziedziczeniem syna swoiego kościół zbogacić, ten niechay kogo innego nie Augustyna do przyięcia podobnego spadku szuka.,,

Poseł Amerykański P. Brown przybył tu onegday z żoną swoią.

Na wystawionym Xciu Enghien pomniku położony iest następuiący łaciński napis: "Tu spoczywaią szczątki Ludwika Antoniego, Henryka, Burbon Conde, Xcia Enghien, który podczas wygnania prawego Króla za granicą z tamtey strony Renu gościennie był przyięty, ale przez tyraniią z przestąpieniem prawa narodów porwany i w tey twierdzy w nocy d. 21 Marca 1804 sromotnie na śmierć skazany i rozstrzelany został.,,

Gdy przed kilku dniami odpieczętowano rzeczy ś. p. Xcia Cambaceres, przybył kommissarz policyi i żądał wydania niektórych papierów; lecz wnuk iego oświadczył, iż te papiery, które tyczeć mogą się rządu, dozwoli wydać, ale korrespondencyi, która istotną część Pamiętnikow zmarłego stanowi i odkazaną mu została, nie wyda. Sędzia pokoiu odesłał spor z tego powodu do trybunału 1wszey istancyi.

Ministrowski zakaz zabrania z naszych osad wywożenia niewolnikow. Żaden z podróżnych nie może zatem do swey usługi zabierać ztamtąd niewolnika lub niewolnicy.

Zwierzyntarnia w ogrodzie Królewskim otrzymała trzech niedzwiedziów. P. Rothschild darował iey dwoch młodych Syberyyskich, a będący w Asturyi Jenerał Aubert iednego tamteyszego niedzwiedzia. Jeden ogromny Syberyyski niedzwiedź znayduie się iuż w tym zbiorze.

W przeszłym tygodniu zawinęło do Kale 11 pocztowych łodzi z 270 podróżnemi, i tyleż powiozło ztamtąd do Anglii 222 osób. Pomiędzy ostatniemi znaydował się P. Lieberman, pierwszy Sekretarz tuteyszego Pruskiego poselstwa, idący z pismami do Pruskiego Posła w Londynie, a pomiędzy przybyłemi Pułkownik Naky i P. Contini udaiący się z pismami do Malty i Korfu.

Dom Guebharda podzielił z 23 innemi tuteyszemi handlowemi Domami pożyczkę Hiszpańską, ktorey obligacyie doszły do 70 za sto.

Podług listu sztabowego officera

Francuzkiego z Madrytu pod d. 15 b. m. zawarty tam został traktat między Hiszpaniią i Francyią, w moc którego woyska Francuzkie pozostać maią na półwyspiu do 1go Lipca, a potem Mocarstwa lądowe stanowić maią czyli tam dalsze ich bawienie iest potrzebne.

Utworzone tu zostało towarzystwo nauk moralnych, które szczególniey przykładać się ma do rozkrzewienia filozoficznych, politycznych, historycznych i literackich umieiętności.

Dziennik Sporów uważa przedsięwziębrane przez Angliią środki do ulepszenia obyczaiów Murzynów za nader ważne dla plantacyy cukru i kawy, które Europeyskie Mocarstwa posiadaią ieszcze w zachodnich Indyiach, i dodaie, iż właściciele plantacyy na Hawannie, Martynice i Kurasao nie powinni ich lekce ważyć.

D. 28 w wieczór umarł tu były członek Konwencyi i Dyrektoryiatu Lareveille-Lepaux w 71 roku życia.

Xże Decazes przybył do tuteyszey stolicy.

W Dzienniku Konstytucyionista officer Francuzki Girard dowodzi, że honor wynalezienia strzelania parą wodną, który przypisał sobie Anglik Parkins, do zmarłego iego oyca należy. W r. 1814 użyte bydź miały parowe działa do obrony Paryża, ale nie były na czas wygotowane i w wieczór przegraney bitwy zostały z wyższego rozkazu zniszczone.

— Dnia 2 Kwietnia. —

Król mianował z podanych sobie 5 kandydatow P. Ravez prezesem izby Deputowanych. Kommissyia teyże izby do ułożenia adressu do Króla składa się z PP. Vaublanc, Corbiet, de Bouville, de Frenilly, Bonnet, de Martingnac, de Salaberry, Clausel de Coussergues i Josse-Beauvoir. W izbie Parów uchwalony iuż d. 1 b. m. został adres.

Xże San Fernando, zięć Hiszpańskiego Infanta Ludwika, przybył z siostrą swoią Xiężną Pokoiu do Bordeaux.

Jeden z tuteyszych kapeluszników ofiaruiąc kapelusze swey roboty po 13½ Fr. oznaymił o tem publiczności nietylko przez gazety i poprzylepiane kartki, ale także następuiącym sposobem: Ubrał chłopca w wielki ceratowy kapelusz, na którym znaydował się wielkiemi zgłoskami napis iego fabryki i cena towaru, ten chodził po wszystkich ulicach.

Dla doręczania listów za Paryżem postanowiono tu teraz konnych rozwozicielów.

Zrobiono tu teraz plan do sprostowania 36 ulic i 2 placów w Paryżu, i wezwano właścicielów, którzyby na tem szkodowali, do podawania swoich pretensyy.

Od granic Hiszpańskich d. 30 Marca.

Znayduiący się we Francyi Hiszpańscy ieńcy woienni, w liczbie 3735 opuszczą d. 1 Kwietnia Francyią i oddziałami udadzą się na powrot do Hiszpanii.

Gdy woysko roialistów w Katalonii zwinięte zostało, pewnie Francuzi osadzą Leridę i Tarragonę.

Gdy d. 16 b. m. iak Dziennik Gwiazda pisze, Franciszkan miał w iednym z Barcelońskich kościołów kazanie i mówił o zwróceniu duchownym dóbr, które po roku 1820 zakupione zostały, wszczęła się okropna wrzawa; kaznodzieia został zniewazony i na kazetelnicy pobity. Władza mieyska nakazała mu się oddalić i uwięziła młodzienca, lecz lud od-

bił go żandarmom. Dopiero za przybyciem woyska Francuzkiego usmierzony został rozruch.

Mieszkaniec Saragossy, nazwiskiem Daraco, chwalący się publicznie, iż służył w woysku Ballasterosa; ale gdy nie przypisywano mu żadnych złych w tem zamiarów, został zatem tylko na półroczną galerową karę skazany.

Porucznik Afaro, chwalący publicznie konstytucyą i złorzeczący teraźnieyszemu rządowi, został d. 16 b. m. za wyrokiem woyskowey kommissyi w Walencyi obwieszony.

Z Madrytu d. 25 Marca.

N. Król uda się z całą rodziną d. 27 b. m. do Araniuez; sądzą, iż towarzyszyć mu będą Ministrowie Ofalla i Calamanda. Poseł Francuzki, Margrabi Talaru, wyiedzie także ztąd w krotce na 3 miesiące do Paryża.

Oznaymiona tu urzędownie została ważna nowina, że pokóy z Algierem nastąpił. Minister morski odebrał od Gubernatora Murcyi doniesienie, że d. 15 m. zawinęła do portu Kartageny powracaiąca z Algieru fregata Francuzka Hermione, i Kapitan iey, Kawaler du Busson napisał do dowódcy w Kartagenie list następuiący: "Mci Hrabio! przybywam z Tulonu, byłem w Algierze i przywożę WPanu pomyślną wiadomość o pokoiu z Dejem Algierskim. Dokładałem ile w mey było mocy do tego starania, i wydobyłem z niewoli 45 Hiszpanów zabranych przez Algierczyków, którzy znayduią się na moim okręcie. „

Wyrok przebaczenia składać się tylko ma, iak zapewniaią, z oświadczenia Króla, w ktorym J. K. Mość uzna tylko za winnych pierwszych sprawców powstania na wyspie Leon, a resztę iako przykładem zmuszonych. Jednak to oświadczenie nie iest dotąd ogłoszone.

Krol przywrócił rozwiązane przez Stany majoraty.

Margrabi Mataflorida nakazano w 24 godzin z Madrytu wyiechać. Zapewniaią także, iż Jenerał O... Gubernatorstwa dawney Kastylii oddalonym zostanie. Miał on podczas ostatniego w Waladolidzie rozruchu za surowo przeciw ochotnikom postąpić. Zresztą okólnik Villeli, tyczący się ochotników, sprawił w wielu mieyscach ni ukontentowanie, i wiele miast podały przeciw niemu przełożenia.

Jenerał Francuzki, Hr. Bourmont, zrobił przegląd woyska swoiego, na którym znaydował się J. K. M. Chciał on także d. 24 dać dla Króla ucztę; lecz J. K. M. rozkazał mu oznamić, iz dla postu nie może się na niey znaydować.

Dla wynagrodzenia wierności woysk i mieszkańców wyspy Kuba, postanowił Król znaki honorowe i udzielenie róznych łask. Bataliiony otrzymaią nazwisko *wiernych*, officerowie wyniesionemi są, co do swoich osób, do stanu szlacheckiego i mogą do swoich nazwisk przydawać *Don*. Dla osadników wybity będzie medal honorowy z napisem: "Król za wierność wyspy Kuba. „

Dwie osoby, ktore podczas nocy wykrzyknęły: niech żyie Riego i Quiroga i na szubienicę skazane były, otrzymały złagodzenie kary na 1... letnie więzienie w Ceucie.

Z Londynu d. 30 Ma...

Gdy bill poczytuią.y

wolnikami iako rozbóy morski d. 26 b. m. po trzeci raz w izbie niższey Parlamentu miał bydź odczytany, zabrał P. Mackintosh głos, w którym wyraził: że nie może dosyć izbie życzyć zwycięztwa, które Anglia w obronie godności człowieka odniosła. Nie sądzi, aby w mniemaniach ludow większa zayść mogła zmiana, iak względem handlu niewolnikami. W dawnieyszych czasach uważano ten handel iako prawny i zgodny z ludzkością. Stan kupiecki sądził go bydź źródłem narodowego bogactwa, a dowódcy morscy mienili go bydź podporą morskiey naszey siły. Z pociechą zatem uważa, iż nakoniec nadano mu prawdziwe znaczenie, kładąc go w rzędzie występnych czynow, iakim iest rozbóy morski. Bill został odczytany i uchwalony.

Bill względem wolności chowania Katolików na cmentarzach Protestanckich z ich obrzędami, został wczoray po przymowieniu się P. Plunket powtórnie odczytany. — P. Williams zapytał się: czyli iest prawdą, że niedawno pomiędzy papierami stanu znaleziono rękopism Miltona, i czyli publiczność spodziewać się może posiadania go w krótce. Minister Peel zatwierdził iego wynalezienie. Dzieło to ma napis: *De Dei cultu* i ma za cel obronę prawd chrześciiańskiey Religii. Rękopism zaraz po wynalezieniu pokazany J. K. Mci został i Monarcha oświadczył: " że dzieło Miltona musi bydź do publiczney wiadomości podane. „ (Powszechne oklaski.) Rękopism oddany został rozsądnym rewizorom i wkrotce wyydzie na widok publiczny. — P. Hume żądał obiaśnienia względem zawartey z rządem Niderlandzkim umowy o zamianie posiadłości w wschodnich Indyiach. P. Wynn odpowiedział: że gdy umowa przed zebraniem się Stanow Niderlandzkich nie może bydź zatwierdzoną, przeto nie może iey izbie udzielić. — P. Bennet żalił się na zaniedbany stan wielu szacownych zbiorów tyczących się historyi naturalney w muzeum Angielskiem. Całe zbiory, które podróżni darowali, toczą robaki, i że pragnie, aby dyrektorowie szli za przykładem Francuzkich i Niemieckiah. P. Long bronił lubo słabo dozorców muzeum. P. Croker żalił się szczególniey na nieznośną cenę katalogu, który dotąd do 9 gwineów kosztuie i każdego od nabycia odstrasza. — Dla nauki ubogich klass dzieci w Jrlandyi wyznaczono 28,746 Fs.

W wyższey izbie bill względem handla niewolnikami został wczoray po trzeci raz odczytany i przyięty.

Wczoray odbyła się gabinetowa rada u Hr. Liwerpool, który tak dalece wyszedł z zapadłey słaości, iż mógł do niey należeć.

Dochody z Irlandyi zmnieyszyły się w ostatnich 4ch latach o pół mill: funtów szterlingów.

Rada gminna Londynu podała do Parlamentu prośbę przeciw przedłużeniu billu względem cudzoziemców.

W prywatnych kompaniach czynią teraz wielkie wrażenie Pamiętniki Marg. Hasting, który wylicza uczynione Wschodnio-Indyyskiey kompanii przysługi.

Zbiór obrazów zmarłego P. Angerstein, który rząd za 57,000 Fs. zakupił i stanowić ma zakład nowey narodowey galeryi, składa się tylko z 38 sztuk, to iest 12 szkoły Włoskiey, pomiędzy któremi ieden Raphael. (Papieża Juliusza II.) 3 Corregio i 3 Titiana; 8 szkoły Francu

zkiey, pomiędzy któremi 5 Claude-Lorrain i Nic-Poussin; 8 Niderlandskiey, pomiędzy któremi 2 Rubensa, 3 van Dyka i 2 Rembrandta; 10 Agielskich, pomiędzy któremi 7 Hogartha i 1 Reynolda. Każdy obraz zapłacony został w ogóle po 1500 Fs. (60,000 Złp.) prawdziwie po Królewsku.

Doktór Merison, biegły w języku Chińskim, znayduie się tu teraz i w krótce wyda słownik tego języka.

Hr. Schulenburg, starzec 86cio letni rodem z Hanoweru, który przybył do Anglii w orszaku zmarłey Królowey Karoliny, miał nieszczęście bydź przed kilku dniami przeiechanym, i leży bez nadziei chory.

Przybył tu Rustan, przyboczny Mameluk Napoleona.

W Madrycie młodzież pokazaiąca się publicznie w czarnych sukniach, wystawiona iest na zniewagę pospólstwa, które ten ubiór poczytuie za żałobę po Riego.

Za przybyciem naypierwszego pocztowego statku z Jamaiki oczekuiemy doniesienia o przybyciu wysłańców Angielskich Campbel i Hamilton do Santa Fe di Bogata.

Z Bostonu nadeszła tu wiadomość, że miasto Montevideo poddało się woyskom Brazyliyskim d. 1 Grudnia, którego oddawna oblegały. Opłaty celne zwrócone zaraz zostały do stopnia, iak były za rządu Portugalskiego ustanowione. — Z Kolumbii poszło 1600 woyska do Panama, dla złączenia się w Peru z Bolivarem.

Oddawna myślano iuż skrócić związek wschodnich Jndyy z Europą przez dawną drogę przez Egipt. Wyrachowano, iż gdy ciasnina Suez przerzniętą zostanie, parowy okręt z Bombaiu przez czerwone i śródziemne morze w 20 dniach do Wenecyi, a ztamtąd w 8 do Londynu przybędzie. Jeżeli przydamy do tego kwarantannę, tedy podróż zawsze o połowę będzie krótszą, niżeli zwyczayna około przylądka Dobrey Nadziei. Angielski Budowniczy Anderson obowięzuie się wystawić parowe statki, które odbywać regularnie będą podróż z Kalkuty do Suez w 24 dniach. Z Vicekrólem Egiptskim rozpoczęto iuż o to układy.

Od granic Tureckich d. 15 Marca.

Podług listu z Syra Senaty Hydry, Ipsary i Spezzyi ugodziły się na odwołanie z małych wysp swoich eparchow i dozwoliły, iżby te wyspy same się rządziły. Przekonano się bowiem, że utrzyma ie tych eparchow i ich orszaków większą część dochodów z nich zaymowały, tak iż rząd środkowy prawie nic nie pobierał. Na przyszłość Wielki Admirał w objeździe corocznym odbierać ma od tych wysp haracz.

Z Greiz d. 23 Marca.

Dziś około godziny 2giey z rana JO. panuiąca Xiężna Reus-Greiz została szczęśliwie córką rozwiązana.

Z Kassel d. 27 Marca.

Jego Królewicowska Wysokość Xże Elektor udzielił Kr. Pruskiemu Ministrowi stanu i sprawiedliwości, P. Kircheisen, wielki krzyż orderu Lwa złotego a Kr. Pruskiemu rzeczywistemu taynemu Radcy i Dyrektorowi Ministerstwa spraw wewnętrznych i policyi, Panu Kamtz, krzyż komandorski tegoż orderu.

DODATEK DO Nro 31. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 18 KWIETNIA 1824 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 7 Kwietnia.

Nayiaśnieyszy Cesarz nakazał Dworowi swemu zawdziać na miesiąc żałobę po śmierci Xiężny Antoniny Ernestyny Amalii Wirtembergskiey, z Domu Xiężniczki Sasko-Koburgskiey, Saalfeld.

Z Włoch d. 26 Marca.

Zaden kray niechce teraz bydź upośledzionym w robionych drogach i biegu poczty. Od 1wszego Kwietnia rozpocznie się bieg wozowey poczty, między Neapolem i Bononiią. Można więc będzie w 68 godzinach stanąć z Bononii w Rzymie. Powozy są w Wiedniu robione. Przez Ankonę ma także iść ieden pocztowy powóz.

Dnia 22 Marca przybył do Liworna Angielski bryg, który przed 8 dniami z Algieru odpłynął, i przywiozł wiadomość, że Dey Algierski o żadney zgodzie słyszeć niechce. Pięć Angielskich fregat czyli kutrów zamyka Algier, a dwa inne port Bony. Zresztą nie było tam żadnych innych woiennych okrętów.

Pisma Włoskie zawieraią z Alexandryi (w Egipcie) pod d. 7 Lutego co następuie: "W tych dniach przybyło tu kilku Tatarów z Stambułu z fermanami i honorowemi futrami dla tuteyszego Baszy, Mehemeda Ali, który mianowany został naczelnym Wodzem w woynie przeciw Grekom. Damask oddany mu zostanie. Regularne woyska iego pomnażaią się codziennie, i czyniony iest nowy zaciąg. Pułki są na Europeyski sposób podzielone i stósownie ubrane. Officerowie sztabu maią szczególniey piękne mundury i noszą na piersiach brylantowe gwiazdy słońca i xiężyca. W Alexandryi oczekiwany iest za kilka dni liniiowy pułk 6ty, którym dowodzi Pułkownik Save, który pod nazwiskiem Solimana Bey Mahometańską wiarę przyiął. Pułk ten liczy 4000 ludzi i ma batalion grenadyierów i woltyżerów. Chorągwie są białe, bębny czarne i oczekiwani są z Europy muzykanci."

Na końcu Styeznia ziawiło się w Kairze rzadkie zdarzenie; padał tak wielki deszcz, iż wiele zawaliło się domow.

Od granic Tureckich d. 16 Marca.

Z wiosną rzucą się Grecy z całą swoią siłą na Tessaliią; w trzech punktach uderzyć na nią maią: dwa korpusy osadzą Agrafa i Volos, a główna siła zaymie Neopatra i Termopile, tak iż Turcy nie chcąc całey Tessalii odsłonić z połową tylko siły przeciw Beocyi działać będą mogli. Rząd Grecki założył swoie mieszkanie w Napoli di Romania i przedsięwziął środki, aby to miasto stało się pierwszym portem ich siły morskiey. Założyć w nim chce zbroiownią i w tym celu wysłał 3ch kommissarzów do wysp Ipsary, Hydry i Spezzyi.

Pośrednictwo Lorda Biron pomiędzy Wodzami Greckiemi sprawiło dobry skutek. Mieszkaiący w Burgos Senat postąpił w tey mierze z chwalebną stałością. Korynt iest teraz dostatecznie w żywność opatrzony. Kolokotroni bawi teraz w Trypolizzy, gdzie Jenerała Françuzkiego zrobiono dyrektorem wystawionych nad brzegami Eurotas prochowni. Sześć szkół wzaiemnego uczenia, które w Trypolizzy, Misitra, Caritene, Gastuni, Kalamata i Phanary ustanowione zostały, czynią wielkie postępy. Podobnyż zakład utworzył Maurokordato w Missolungi, gdzie także gorliwy Pułkownik Stanhope założył lazaret woyskowy.

Podług listów z Epiru Dowódcy Greccy Makrys, Zongos, Clerites, Tzavellas, Sturnaris i Styskos opanowali Artę. Basza Skodry miał się przeciw Porcie zbuntować, a w Montenego zachodzić maią nadzwyczayne poruszenia. Jeżeli doniesieniom z Hydry pod d. 22 Lutego wierzyć można, tedy Basza Egipski cofnął woyska swoie z wysp Kandyi i ten krok ma dowodzić iego przeciw Porcie powstanie. Ostatnia polegać iuż tylko może na swoich siłach w Bułgaryi. Z tem wszystkiem wiedzieć potrzeba, że zaufanie Serwiianów do swego Xcia Milosk codziennie się zmnieysza i zostaią niejako w porozumieniu z Bułgarami.

— Dnia 17. —

Z Pera piszą: że zaufanie Posła Angielskiego u W. Sułtana i Dywanu upadło. Zarzucaią mu zbieranie woysk przez Lorda Biron, dowoz broni z Malty, wysp Jońskich i samey Anglii, pożyczkę dla Greków i wiele innych rzeczy. Powziąwszy raz Porta podeyrzenie, wspomina ieszcze o innych przedmiotach, o których dawniey nie było wzmianki. Jak n. p. częste zwiedzanie Pelopenesu przez Angielskich officerów sztabu i inżynierów i rysowanie planów nayważnieyszych woyskowych i morskich punktów; obecność znaczney siły morskiey w Malcie i wyspach Jońskich; układy Angielskiego Kapitana Hamilton z hersztami zbuntowanych przeciw Porcie Greków, i t. d. W tem wszystkim mniema widzieć tayny proiekt gabinetu Angielskiego przywłaszczenia sobie panowania nad Moreą i wyspami.

Z Zemlina donoszą pod d. 21 Marca, że wysłany z Seres i Saloniki 20 czyli 25 Lutego z znaczną gotowizną i listami Tatar wcale do Belgradu nie przybył, ale przez Baszę Sofii pochwycony i z pieniędzy ogołocony do Stambułu odesłany został. — Biskup z Bitoglii odwieziony tam został z rozkazu Sułtana. W Albanii prawie wszystkie Tureckie władzę odpędzone są przez lud i inne na ich

mieysce obrano. Większa część Albańczyków trzyma teraz z Grekami.

Względem postępowania Baszy Egipskiego ciągle ieszcze niema pewności. W Odessie i Tryieście odebrano wprawdzie przez nadeszłe tam okręty z Stambułu i Alexandretty (w Syryi) potwierdzenie, że zbuntował się przeciw Porcie, i że wysłane przez Sułtana do Egiptu okręty po żywność, próżno powróciły. Tymczasem od Konsulów Europeyskich nie nadeszły żadne ieszcze o tem doniesienia; przeciwnie przybyli do Liworna kupcy Egipscy rozgłosili tam, że Sułtan polecił ich Baszy podbicie Morei, i w tym celu bierze na okręty 30,000 ćwiczonych Murzyńskich woysk swoich.

Od brzegów Menu d. 5 Kwietnia.

W Frankforcie nad Menem zbywa na fabrykatach iedwabnych, czego oddawna nie pamiętaią, i przyczyną tego bydź ma, że z Lionu bardzo wiele wysełaią ich do południowey Ameryki.

Podróżny, który w tym czasie z Szwaycaryi powrócił, opowiadał w przeieździe przez Karlsruhe, że mógł tylko z Berna do Thun odbydź podróż, a ztamtąd dla wielkiego śniego daley iechać nie mógł. Nikt ieszcze z żyiących nie pamięta, aby w dolinach Szwaycarskich i na górach tyle upadło śniegu iak tego roku i do 27 Marca ieszcze w Thun podał

Ces: Rossyyski Poseł przy Dworze Badeńskim, Jenerał Benkendorf, przybył z Karlsruhe do Sztuttgardu i miał zaszczyt złożyć N. Królowi Wirtembergskiemu list donoszący o dopełnionem zaślubieniu W. Xcia Michała z W. Xiężną Heleną, siostrzenicą Krolewską.

Z Hagi d. 1 Kwietnia.

NN. Królestwo powrócili tu dziś z Amsterdamu, a Królewic Następca tronu wczoray ieszcze.

Pogłoski o zmianie w naszem Ministeryium potwierdziły się w części. P. Appellius Ministrem skarbu, P. Clout Ministrem osad i narodowego przemysłu mianowanemi zostali. Wydział publicznego oświecenia przyłączony został do Ministerstwa spraw wewnetrnych.

N. Król dla podniesienia handlu zwłaszcza do Niderlandzkich Jndyiów nakazał wyrokiem z d. 29 z. m. utworzyć Niderlandsko-handlowe Towarzystwo. W połowie tego miesiąca izby handlowe w Amsterdamie, Antwerpii, Leidzie, Brügge, Bruxelli, Dortrech, Gandawie, Midelburgu, Ostendzie i Rotterdamie podać maią imiona wchodzących do tego Towarzystwa osób. Akcye wydawane bydź maią na 1000 ZH. lecz mogą bydź na połówki i ćwiartki dzielone. Początkowy Kapitał wynosić ma 12 mill. ale ma bydź skoro znaydzie potrzeba do 24 mill. ZH. powiększony. Pisanie się na Akcye trwać ma do ostatniego Czerwca. Król zapewnia roczniey prowizyi półpięta od sta. J. K. M. podpisał na liście akcyy 4 mill. ZH.

D. 12 Marca złapano przy Zwol pięknego niebieskiego Krogulca (*falco icareus*) który przez szypkość lotu potrafi w 12 godzinach oba półkręża naszey ziemi oblecieć. Chowa się w Kanadzie, Afryce i w niektórych Europeyskich kraiach.

Z Sztokólmu d. 30 Marca.

W przeszłą środę Królewic Następca tronu odwiedził Ces. Rossyyskiego Po-

sła, Hr. Suchtelen, i obeyrzał razem piękną iego bibliotekę i dobrane zbiory.

Wczoray odeszła iuż część ekwipażów Królewicowstwa do Norwegii, a sami wydaią d. 5 Kwietnia.

Tuteyszy Poseł Rossyyski posłał we wtorek g ńca do Petersburga, a d. 25 pobiegł tamże gabinetowy nasz goniec.

W Norrköping wystawionych już iest po ostatnim pożarze 115 domów.

Teatr Narodowy.

W następuiącą Srodę, to iest d. 21 Kwietnia 1824, na benefis Franciszka Zebrowsk'ego, daną będzie wielka nowa Drama w 3 aktach podług Kernera naśladowana i do zdarzeń w r. 1768 zastósowana, przez A. L. Dmuszewskiego, pod nazwiskiem: *Helena, czyli Haydamacy na Ukrainie.*

Wysokość Barometru w miesiącu Kwietniu				Stan Termometru 1824 r.		
D.	rano	popoł:	wie:	rano	pop:	wie:
10	27.1,9	27.1,5	27.1,3	†3.	†7.4	†5,4
11	27.0,8	27.0,9	27.1,2	†3.	†1.2	†7.
12	27.1,2	27.3,3	27.4,5	†5.	†6.	†3.
13	27.5,2	7.5,3	27.5,5	—0.4	†9.	†5.
14	27.5,6	27.5,7	27.6,0	†2.	†5.	†2.
15	27.5.9	27.5,0	27.4,3	†1.	†9.	†5.
16	27.4,7	27.5,1	27.4,0	†[illegible].	†9.	†5.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu, W Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. — Z mocy Uchwały Senatu Rządzącego z dnia [illegible] b. m. Nr. 1 52 podaie do wiadomości, iż w dniu 3 Maia r. b. od godziny 10 z rana w Biorze Wydziału przedsięwziętą będzie Licytacya Publiczna Dzierżawy poboru Konsumcyinego Zydowskiego na rok ieden to iest: od dnia 1 Czerwca r. b. do końca Maia 1825 względnie obydwóch Obwodów Starozakonnych Kazimierskiego i Chrzanowskiego, każdego osobno. Rozpocznie się Licytacya na Obwód Kazimierski od Summy Złp. 4999 miesięcznie, a na Obwód Chrzanowski od Złp. 639 gr. 18, także miesięcznie. Vadium przed Licytacyą złożyć się maiące wynosi na Obwód Kazimierski Złp. 5998 gr. 24, na Chrzanowski zaś Złp. 767 gr. 15. Kaucya od przyszłych Dzierżawców na dwochmiesięczny Czynsz żądaną będzie. Czynsz zaś tylko w ratach miesięcznych z góry płaconym bydź ma. Opłaty dotychczasowe od mięsa i drobiu utrzymuią się. Inne warunki znayduią się każdego czasu w Wydziale do przeyrzenia, a procz tego przed Licytacyą czytane będą. — Zyczący sobie zatem dzierżawy w mieyscu i dniu wyżey oznaczonych stawić się zechcą. — W Krakowie d. 15 Kwietnia 1824 r.

Grodzicki.

Gadomski S. W.

Komornik Sądowy uwiadomia Publiczność, iż dnia czwartego Maia 1824 r. o godzinie 9 ranney w Domu pod L. 77 w Mieście Zydowskim Kazmierzu przy Krakowie sytuowanym, odbędzie się w drodze Exekucyi przez publiczną Licytacyą sprzedarz Ruchomości iako to: Kanapy, Krzesełek, Stołow, Zwierciadeł, Luster, Zegara, Szabasnika, Sukien, Zbanuszków faiansowych, Tyfoniu, Muślinu, Płócienka Angielskiego, Mory, Allepinu, Gazy, Felpy, Perkalu, Dreliszku, Nankinu, Kortu, Manszastru, Chusteczek, Połmerynusu, Dymki, Floransu, Grodnaplu, Rypsu, Lewantyny, Tafty, Zagnetu, Barakonu i t. p. za gotowe pieniądze; maiący chęć licytowania na powyższym mieyscu i terminie Licytacyi znaydować się zechcą. — W Krakowie dnia 8 Kwietnia 1824 roku.

Jo: Słodkowski, Kom. Sąd.

W Dobrach Pogorzyce pod Chrzanowem w okręgu Wol. M. Krakowa w Dworze, odbędzie się publiczna licytacyia w drodze exekucyi d. 26 Kwietnia r. b. o godzinie 2giey po południu Lasu kilka morgów do wycięcia cząstkowo lub hurtem dla wystawienia sięg zaraz obok Wisły, za gotową zapłatę w monecie srebrney kurant. Chęć kupna maiący raczą się zaopatrzyć w Vadium złp. 30 i w terminie i mieyscu oznaczonym pilnować się. — W Krakowie d. 13 Kwietnia 1824.

Skorczyński, Kom: Sąd: